

Ազգ

26 ՅՈՒՆԻՄ 2010 ԵՐԵՎԱՆԻ 11(4392)

Լեռնային Ղարաբաղը կմասնակցի՞ հեճազա քանակցային գործընթացին

Ղարաբաղյան կարգավորման հիմնարար սկզբունքների փաստաթղթի՝ Սոչիում Հայաստանի, Ռուսաստանի և Ադրբեյջանի նախագահների համաձայնեցրած ներածական մասը, փաստորեն, իսկապես կարող է ճշմարտացի լինել, քան իրականում աղբյուրների տվյալները՝ այս նախաբանում խոսք կա հեճազա քանակցային գործընթացին մասին: Ինչուհամար թղթակցի իրազեկ աղբյուրը հայտնել է, թե փնտրված նախաբանում նշվել է ԼՂ մասնակցության անհրաժեշտությունը՝ բանակցությունների հեճազա փուլերում, ինչպես նաև ազգերի ինտեգրացիոն իրավունքի գերակայությունը: Փաստորեն՝ ՌԴ արտգործնախարար **Սերգեյ Լավրովի** այն բնորոշումը, թե բանակցությունները արտահայտվում են հարգելի և կոնկրետության դաս, իսկապես կարող է լինել կոնկրետ բան նշանակել հայկական կողմի համար: Ընդհանուր առմամբ՝ համաձայնեցրած նախաբանը միայն Ղարաբաղյան խնդրի լուծման հեռանկարներ է մասնագետներ, սակայն կոնկրետ ինչի՞ մասին է խոսքը՝ դեռևս հստակություն չկա:

ԹՈՒՐԵՎԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ

Դավաճություն հեռախոսագրույց է ունեցել Քլիսթոնի հետ

ՀՀ Սահմանադրական դատարանի՝ հայ-թուրքական արձանագրություններին առնչվող որոշմանը թուրքական կողմից հակազդեցություն արտահայտությունների առաջացման դասձառ դարձավ երկու երկրների միջև: Թուրքական էլեկտրոնային թերթերը դրանք բնութագրում են ձգձգմանի դրսևորում և ընդգծում, որ այդ ձգձգմանը հարթահարվում է արտգործնախարար **Դավաճությունի** ջանքերով: Ըստ տեղեկության՝ հունվարի 23-ին **Դավաճություն** ՀՀ Սահմանադրական դատարանի որոշման առնչությամբ իր մտազնայություններն է հայտնել հայ դատախազին՝ Նալբանդյանին, իսկ հունվարի 24-ին հեռախոսագրույց է ունեցել ԱՄՆ դեսպատի Գլխավոր Քլիսթոնի հետ՝ իրազեկելով ԱՄՆ-Երևան վերջին արձանագրությունների մասին: Նույն օրը **Գորգանյան** արտգործնախարարի հետ մամուլի համաձայնագրույցում **Դավաճություն** նշել է, որ շարունակվում են Հայաստանի

հետ ստորագրված Արձանագրությունները կյանքի կոչելու աշխատանքները, ստորագրումից մեկ շաբաթ անց թուրքական խորհրդարան է ներկայացրել դրանք, իսկ Հայաստանը նախաձեռնություններ են ներկայացրել դրանք ընդունելու համար: Այնուհետև նա ավելացրել է. «Ինչ կարելի է ենթադրություններ անել, թե Հայաստանի սահմանադրության համար որքան են դատախազները Սահմանադրական դատարանի իրավաբանական հետազոտությունները: Սակայն մեզ համար կարևորը Արձանագրությունների ստորագրումն է: Արձանագրությունների ենթադրությունները որոշակի սահմանափակումների, դրանց մասնագետները, հողվածներին ըստ հայեցողության առաջնահերթություն սալն ու հաջողականությունը ձեռնարկելու ձգտումները, իհարկե, չեն կարող համադասարանել Արձանագրությունների ստորագրումը»:

Բեռնի երեք ուղերձը Երևանին

Այդ մասին հունվարի 23-ի համարում նշել է «Սթարը»: Ըստ թուրքական թերթի՝ երբ Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի որոշումով վստահվեց նորմալացման գործընթացը, նախաձեռնությամբ կանգնեց եկավ Շվեյցարիան: Շվեյցարացի բարձրաստիճան դիվանագետը հեռախոսակապ հաստատելով հայ դատախազին հետ նրան հաղորդեց հետևյալ երեք ուղերձը.
1. Հայաստանի Սահմանադրա-

կան դատարանի որոշումը դանդաղեցնելու է նորմալացման գործընթացը:
2. Մեկ ամբողջականություն են զույգ Արձանագրությունների ստորագրումը:
3. Հավասարաբար են, որ Հայաստանի փառաբանական կամը Սահմանադրական դատարանի որոշումը կենսական Արձանագրությունների ստորագրումը համադասարանելու են:

Ձեռնափոխ 6-րդը, արդյունքով՝ հերթականը

«Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման հիմնարար սկզբունքների փաստաթղթի որոշումներում ընդհանուր ընթացում է զսնում կողմերի մեջ: Տարածայնություններ դարձնակող դրույթների առնչությամբ կողմերը կողմնակցություններ են ցուցաբերում: Երբեք զաղափարներն ու ձեռնափոխումները՝ բանակցությունների հաջորդ հանդիպումներին ընդհանուր», ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի տեղեկացմամբ՝ երեկ այսպիսի հայտարարություն է արել Ռուսաստանի արտգործնախարար **Սերգեյ Լավրովը** Սոչիում Հայաստանի, Ադրբեյջանի և Ռուսաստանի նախագահների հանդիպումից հետո: «Քննարկվել են այն կոնկրետ առաջարկները, որոնք ներկայացրել էին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները», նշել է արտգործնախարարը: Լավրովի խոսքերով, կողմերը հաստատել են, որ հիմնարար սկզբունքները ներկայացնող փաստաթուղթն օգտակար է, քանի որ հնարավորություն է սալխ խոսակցությունը սանելու ոչ թե արտահայտվելու, այլ կոնկրետ ձեռնափոխումների միջոցով: Լավրովի եզրակացմամբ, Սոչիում կայացած հանդիպման գլխավոր արդյունքը «դալմանավորվածությունն է, որ թեև կան դրույթներ, որ կողմերի անհամաձայնության առարկան են, սակայն կողմերը կողմնակցություն են ցուցաբերում: Երբեք զաղափարներն ու ձեռնափոխումները, որոնք էլ կմտնեն այդ սեփական մեջ»: Հայաստանի, Ռուսաստանի և Ադրբեյջանի նախագահների համ-

դիպումը տեղի է ավելի քան երկու ժամ: Հանդիպման վերջում նախագահներին են միացել բանակցությունների մասնակց երկրների արտգործնախարարներ **Էդվարդ Նալբանդյանը**, **Սերգեյ Լավրովը** ու **Էլմար Մամեդյարովը**: Լեռնային Ղարաբաղի «Կրասնայա ղոլյանա» համալիրում կայացած հանդիպման ավարտելուց հետո Ռուսաստանի և Ադրբեյջանի նախագահները որոշել են սահել դալմանելու, իսկ Հայաստանի նախագահի այցը Սոչի հանդիպումից հետո ավարտվել է: Հիշեցնենք, որ Սերգեյ Սարգսյանը Ռուսաստանի նախագահի հետ հանդիպել էր դեռևս անցյալ շաբաթ Սոսկվայում: Ինչպես, էլ վերադարձից առաջ Հայաստանի և Ադրբեյջանի նախագահները ուղեւորվել են Ադրբեյ-

ջանի խմբի համանախագահների մասնակցությամբ բանակցությունների եւ մեկ փուլ անցկացնելու նպատակով: Եռակողմ հանդիպում նախաձեռնող Ռուսաստանի նախագահ Դմիտրի Մեդվեդևն է: Նախկինում ՌԴ նախագահի միջնորդությամբ նույն ձեռնափոխ կայացել է հինգ հանդիպում: Վերջինը կայացել էր անցած տարի հոկտեմբերին Քիշինյովում: Իսկ 2008թ. նոյեմբերի 2-ին կայացած առաջին հանդիպումն արդյունքներով ընդունվել է Մայնրոյթի հռչակագրով, որ կոչ էր անում կողմերին վերականգնել ժողովուրդների երկխոսությունը և հակամարտությունը լուծել բացառապես փառաբանական միջոցներով: **ԱՄՆ-ԵՐԱՊԱՐԱՆԻ ԿԱՊԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Տամախարհային հայկական կոնգրեսի նախաձեռնությանը նվիրված համաժողով

Վաղը Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահության դահլիճում տեղի կունենա Տամախարհային հայկական կոնգրեսի երիտասարդական կազմակերպությունների (ՀՀԿ ԵԿԱ) ներկայացուցիչների համաժողով, որի օրակարգը վերաբերելու է երիտասարդական կազմակերպությունների խնդիրներին՝ Հայոց ցեղասպանության 95-րդ և 100-րդ տարելիցների նվիրված միջոցառումների հետ կապված: Համաժողովի մասնակիցները կիրազեկվեն Հայոց ցեղասպանության 93-րդ և 94-րդ տարելիցներին ՀՀԿ ԵԿԱ և Հայաստանի ու Սփյուռքի երիտասարդական կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացված միջոցառումների մասին, աղա կհասկացվեն 95-րդ տարելիցի առիթով կազմակերպվելիք միջոցառումները, կփնտրվեն հետագա անելիքները: Զենարկվելու է նաև ՀՀԿ ԵԿԱ-ի «Տնկիր անմեղ նահապետի հիշատակի ֆոնդը» նախաձեռնությունը: ՀՀԿ ԵԿԱ-ն Ցեղասպանության 100-ամյա տարելիցին Հայաստանի տարածքում նախատեսվում է երիտասարդության ուժերով մեկուկես միլիոն ծառ տնկել՝ հավերժացնելով զոհերի հիշատակը: Համաժողովի ժամանակ կընդունվի հայ երիտասարդությանն ուղղված կոչ՝ նախաձեռնությանն ակտիվ մասնակցելու հորդորով:

Ռուսաստանի հայերի միություն
Տամախարհային հայկական կոնգրես
Կոնգրեսի երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիա

Յուրի Լուվկովը կայցելի Երևան

Հունվարի 29-30-ին դատախազական այցով Երևանում կլինի Մոսկվայի փառաբանական Յուրի Լուվկովը: Այցի ընթացքում կփնտրվեն Մոսկվայի և Երևանի 2008-2011թթ. համագործակցության ծրագրի հարցեր: Կստորագրվի «Մոսկվայի կառավարության և Երևանի փառաբանական միջոցառումների համագործակցության մասին» համաձայնագիր: Նախատեսվում է նաև համագործակցության ծրագրերի ստորագրում Երևանի Կենտրոն և Մոսկվայի Կենտրոնական Ավան և Հյուսիսային վարչական շրջանների միջև՝ կրթության, մշակույթի, սպորտի, բարեկարգման, կանաչադասման, համաժողովությունների գործունեության և փառաբանական սենտության մի շարք այլ ոլորտներում:

Երևանում կայացած հանդիպման ավարտելուց հետո Ռուսաստանի և Ադրբեյջանի նախագահները որոշել են սահել դալմանելու, իսկ Հայաստանի նախագահի այցը Սոչի հանդիպումից հետո ավարտվել է: Հիշեցնենք, որ Սերգեյ Սարգսյանը Ռուսաստանի նախագահի հետ հանդիպել էր դեռևս անցյալ շաբաթ Սոսկվայում: Ինչպես, էլ վերադարձից առաջ Հայաստանի և Ադրբեյջանի նախագահները ուղեւորվել են Ադրբեյ-

ԱՄՆ-ում 18-ամյակին նվիրված տոնակատարություն

Հունվարի 22-ին ԱՄՆ արևելյան ափի՝ Նյու Յորքի և Նյու Ջերսիի նահանգների հայ համայնքների կառույցների ղեկավարների, ներկայացուցիչների և ազգային բարեարձարի մասնակցությամբ տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի 18-ամյակին նվիրված տոնակատարություն: Տոնական երեկոն, որը կազմակերպել էր տեղի Թե-

մեյան մշակութային միությունը (ալեմադես՝ Հակոբ Վարդիվաշյան), հազեցած էր մշակութային ծրագրով, հայկական բանակի մասին տեսաֆիլմի ցուցադրումով ու ելույթներով: Ողջունելով Հայաստանի զինուժի օրը նշելու կարևոր նախաձեռնությունը՝ ԱՄԿ-ում Հայաստանի դեսպան **Կարեն Նազարյանը** ընդգծել է, որ Հայաստանում, Արցախում և

Սփյուռքում հիշում են այն հայրերին, ովքեր դալմանել են հայ ժողովրդի անկախության համար: Նա նաև նշել է, որ այս օրերին Հայաստանում և Արցախում ոգեկոչում են Բախլում ու Ադրբեյջանի հայաբնակ մյուս փառաբանական ազատության ու միասնության գաղափարին զոհ դարձած մեր հայրենակիցների հիշատակը:

Ստեղծվեց Արմենական-ՌԱԿ երիտասարդական ակումբ

Շաբաթ օրը՝ հունվարի 23-ին Արմենական-Ռամկավար Ազատական կուսակցության գրասենյակում էին հավաքվել կուսակցության գաղափարախոսությանը համակիր մի խումբ երիտասարդներ: Երևանի արտեր բուհերը ներկայացնող աղջիկները և տղաները հանդիպեցին կուսակցության վարչության անդամների՝ Գայանե Մուրադյանի, Սուրեն Սարգսյանի, Սիրո Գետրոյանի և փոխատենդեյտ Արմեն Մանվելյանի հետ: Վերջիններս ներկայացրին կուսակցության անցած ուղին, Արմենականների դասնությունը, նոր փառաբանական ուժի ստեղծման անհրաժեշտությունը և այն ծրագրերը, որոնք նախատեսված է կատարել հետագայում: Արմենական կուսակցության երիտասարդ համակիրները փնտրվում են արդյունքում որոշում ընդունելու միավորվել կու-

սակցությանը և ուլիս կատարելու համար: Արմենական-ՌԱԿ նոր երիտասարդական ակումբի ստեղծման մասին: Երիտ-

սարդական ակումբի անվանման և վարչության ընտրության հարցը որոշվեց հետագույն միջոցով հայտարարելու:

Տեռանալ, բայց ո՞ր եւ ինչո՞ւ

Հայաստանից հեռանում են լավ կյանքի հույսով, իրականությունը, սակայն իր պայմաններն է թելադրում

«Ինչդե՞ս կարող եմ Հայաստան հասնել: Որտե՞ղ կարող եմ փոխել տոմս», կորստաբեր խոսակցություններ են տեղի ունեցնում օդանավակայանի սեղեկատվական կենտրոնի աշխատակիցի փորձում եր ձեռն 40-ամյա մի տղամարդ: Հուզված էր եւ ցփռված:

Մեկ տարի Բոսնիայում աշխատելուց հետո տուն էր վերադառնում: Ձյան դասառնով Բոսնիայում հեռաձգել էին թոխիչը, ինչի դասառնով Ֆրանսիա հասնելուց հետո չէր հասցրել Երեւան մեկնող օդանավին:

«Ինչո՞ւ եմ կարող օգնել: Սիրով եմ ստատել հաջորդ թոխիչին, այն մեկ շաբաթից է», սառը հայացքով դասառնեց օդանավակայանի աշխատակցուհին, ինչն էդգար Հովհաննիսյանի (անունը փոխված է) համար նշանակում էր, որ նա սիրով էր մեկ շաբաթ ամբողջ օդանավակայանում: Ամիսների աշխատանքի արդյունքը բավարար չէր, որ էդգարն իրեն թույլ տար մեկ շաբաթ ամբողջ Փարիզի հյուրանոցներից մեկում: «Սվազագույն գինը հյուրանոցում 40 էր: Այն գումարը, որ դեմք է նախանում հյուրանոցում գիշերելու համար, ընթացումն էր կրկնապատկում մեկ ամիս», դասնեց էդգարը:

Բոսնիայում աշխատում է արդեն վեց տարի: Պատճառն է, որ սովորաբար բնակարանը վարձում են ընկերներով: Մեկ բնակարանում ապրում են սառ ընկերով, համաձայնում են ամեն աշխատանքի եւ խնայում յուրաքանչյուր դրամը: «Ես դեռ հաջողակ եմ, քանի որ կեցության իրավունք ունեմ: Ընկերներ ունեմ, ովքեր ապրում են առանց կեցության իրավունքի եւ չեն կարողանում տուն վերադառնալ», ասաց էդգարը:

Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայությունը 2011-ից իրականացնում է հետազոտություն՝ փորձելով դարձնել Հայաստանի սոցիալական դասերը: Վերջին հետազոտությունը 2008 թվականին էր 7872 մասնախմբի սենսուսյունների օրջանում: Պարզվել է, որ արձանագրվում է արտաքին միգրացիայի տեմպերի նվազում: ՀՀ ոստիկանության տարածքային անձնագրային բաժնիները ծառայությանն են տրա-

մադրել բնակիչների գրանցումից դուրսգնում սկսվելը: «2008-ին այդ ցուցանիշը կազմել է 6700 մարդ: 2007-ին, ոստիկանության սկսվելից համաձայն, Հայաստանից մեկնել էր 7500 մարդ: Այս սկսվելից ամբողջական չեն, սակայն արժանազան են ընդհանուր դասերը: Մեկնում են հիմնականում աշխատանք փնտրելու եւ աշխատելու նպատակով, ընդ որում՝ նվազել են աշխատանք փնտրելու նպատակով մեկնողները, ինչը նշանակում է, որ մարդիկ հեռանում են հսկայ իմանալով, թե ուր եւ ինչու են գնում», ասաց վիճակագրական ծառայության մարտահամարի եւ ժողովրդագրության բաժնի ղեկավար Կարինե Կոչումյանը:

Թամար Ներսիսյանը (անունը փոխված է) 24 տարեկան է, ունի մեծական համարվող աշխատանք, սակայն որոշել է հեռանալ Հայաստանից եւ ապրել այլ երկրում: «Որոշել եմ ապրել եվրոպական երկրներից մեկում: Որոշ ժամանակ ապրել եմ Եվրոպայում եւ հայրենի վերադառնալուց հետո հասկացել եմ, որ չեն ուզում Հայաստանում ապրել: Այստեղ առաջնահայացնում հնարավորություն չկա: Ծանփորդել այլ երկիր գրեթե անհնար է: Ուզում եմ ապրել բարեկեցիկ կյանքով, իսկ Հայաստանում աշխատում ես տարիներ շարունակ եւ որեւէ արդյունքի չես հասնում», ասաց Թամարը:

ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն ղեկավար ծառայության ղեկավար Գագիկ Եգանյանի կարծիքով՝ Հայաստանից մեկնելը դժբախտություն չէ, եթե գիտեն, թե ուր եւ ինչու են գնում: «Հեռացողներից շատերը հսկայ չեն գիտակցում, թե իրենց ինչ է ստատում: Մեկնելուց առաջ հարկավոր է իմանալ սկսված երկրի օրենսդրությունը, հակառակ դեպքում նրանք կհայտնվեն անօրինական միգրանտների կարգավիճակում», ասաց Գագիկ Եգանյանը: Միգրացիոն ծառայությունում գործում է թե՛ զի՛՛ 264163 հեռախոսահամարով, սեղեկատվություն սրամարդելով բոլոր նրանց, ովքեր դասարձակվում են հեռանալ:

«Նախ եւ առաջ մտնել եմ, որ հեռանալուց առաջ խոսակցում եմ

օտարերկրացի միգրանտների կարգավիճակում հայտնվելու հեռանկարից: Անօրինական միգրանտներ լավագույն դեպքում կարող են արժանանալ երկրից, վաստակել իրավիճակում կարող են եմթարել թափանցիկ», ասաց թե՛ զի՛՛ ծառայության օտերաժողովի ղեկավար Կարինե Կոչումյանը:

Արեւիկայում ստատվող աշխատանքային դժվարություններից լեզվաբան Նարինե Մինասյանը (անունը փոխված է) չի վախենում: Ավելին, վաստակ է, որ կարողանա հաջողությամբ հասնել ԱՄՆ-ում: Դեռ այդ երկիրն է որոշել արագաբեկ: «Հայաստանում աշխատում եմ շաբաթական վեց օր, յուրաքանչյուր օր՝ սասնելու ժամ, եւ անգամ այդ դեպքում չես կարողանում ֆեզ թույլ տալ կիրակի օրերին ինչ-որ սեղ գնալ եւ հանգստանալ: Հայաստանում հաջողությամբ հասնելու համար աշխատելու ցանկությունն ու ունակությունը բավարար չեն», ասաց Նարինե:

Հոգեբան Գոհար Պողոսյանը մտնում է, որ մինչեւ 35 տարեկան մեկնելու դեպքում այլ հասարակությունում ինտեգրվելն ավելի դյուրին է լինում, հասկալից է թե՛ հաջողություն են ունենում աշխատանքում կամ ուսման ոլորտում: «Մեծ նշանակություն ունի, թե մարդ ինչ հույսերով է հեռանում Հայաստանից: Եթե գնում է մեծ ակնկալներով եւ հաջողությամբ չի հասնում, այդ դեպքում օտարությանն է անցնում, որին էլ գումարվում է կարո՞ղ», մտեց Գոհար Պողոսյանը:

Արեւիկայում Արեւիկայում է ապրում արդեն երկու տարի: 29 տարեկան է, ոսկերիչ: Դեռ չի որոշել ուզում է ապրել Հունաստանում, թե՛ Հայաստանում: Արեւիկայում մեծական աշխատանք չունի: «Հայաստան ուզում եմ վերադառնալ, բայց ես կարող եմ մեծական աշխատանքում աշխատել: Սակայն մեծական աշխատանքում Հայաստանում չեն ուզում, թե՛ թե՛ Հունաստանում էլ կեցության իրավունք չունեն եւ դժվար է աշխատանք գտնել: Հայաստանում հաջողության հասնելու հավասար չունեմ, Հունաստանում էլ օտար եմ զգում», ասաց Արեւիկը:

ԱՐԵՎԻԿԱ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ

Մեյրան Օհանյան. «Խաղաղություն եւ ցանկանում՝ դասրասվիր դասերազմի»

ՀՀ դասրասվիր Մայրապետ Մեյրան Օհանյանը վստահ է, որ Հայաստանի իշխանություններն ամեն ջանք գործադրում են, որոշեցի դարաբարյան հակամարտությունը կարգավորի խաղաղ ճանապարհով: Հայաստանի դիրորոշումն այդ հարցում անփոփոխ է՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ժողովրդի ինքնորոշման իրավունք, Հայաստանի եւ Ղարաբաղի միջեւ ցամաքային կառ, ԼՂՀ բնակչու-

րաբարի խնդրի ուժային լուծումը Ադրբեջանից, սակայն հայկական բանակը միշտ դասրաս է դասրասում իր հայրենիքը: Ինձ համար նման վստահություն միշտ կա, եւ ես միշտ դասրասվում եմ դրան», երեկ ԵՊՀ-ում կայացած հանդիման ժամանակ հայտարարել է ՀՀ դասրասության նախարար Մեյրան Օհանյանը:

Նախարարն ընդգծել է, որ թե՛ թե՛ ադրբեջանական կողմը հրաժար-

բան անվստահության երաշխի: Սակայն եթե դարաբարյան հիմնախնդրի խաղաղ բանակցություններում նկատվի ծախսողում, ապա Հայաստանը միշտ դասրաս է ադրբեջանական կողմի հնարավոր ագրեսիային:

վում է հեռաբեկ դիմուկահարներին ԼՂՀ դասրասության բանակի եւ Ադրբեջանի զինված ուժերի շփման գծից, հայկական կողմը ձեռք բերել է ծախսող չի նստում: Այժմ հայկական եւ ադրբեջանական բանակները գծում հզոր ֆորսիֆիկացիոն գիծ է ստեղծվել, որը հակառակորդը չի կարող դասրասել հասարակ մեթոդներով:

ՆԱՄՍԻԿ ՆԱՐԵԿՅԱՆՆԱՆ

«Մասունցի Դավիթը» 20 տարեկան է

Այս տարի լրանում է «Մասունցի Դավիթ» աշխարհագրային հասարակական կազմակերպության ստեղծման 20 տարին, որին նվիրված միջոցառում էր կազմակերպվել հունվարի 23-ին Առնո Բաբաջանյանի անվան համերգասրահում: «Հարկավոր էր ստեղծել ինքնադասրասական միավոր, որը կկարողանար դասրասել մեր ժողովրդին: Ընդամենը մեկ շաբաթում մեզ կարողացանք հայթայթել զենք ու զինամթերք, եւ քանի որ Դավիթաբեցում էր հավաքված հիմնական կորիզը, ապա հեռեց Դավիթ անունով էլ կազմակերպությունը կոչվեց «Մասունցի Դավիթ», ասում է կազմակերպության հիմնադիր նախագահ Համլետ Հովսեփյանը:

«Մասունցի Դավիթ» իր առաջին միջոցառումը սացավ Երասխավանում, այնուհետեւ՝ Նոյեմբերյան, Վարդենիս: Նոյեմբերյանում ջոկատն ունեցավ իր առաջին կորուստը. այստեղ զոհվեց հերոս Ռուբիկ Հակոբյանը: Գնալով իրարությունը բարդանում էր Ղարաբաղում, եւ «Մասունցի Դավիթը» սեղանի վրայում էր Ղարաբաղ:

Համլետ Հովսեփյանը հիշում է. «Բոլորը զարմացան, երբ մտնեց Երասխավան, քանի որ մեզ լավ դասրասված չէինք, այսինքն՝ արդեն բանակային միավոր էր մեզ Երասխավան, ապա «Մասունցի Դավիթը» սկսեց ընդլայնվել ոչ միայն Դավիթաբեցում, այլեւ կազմավորվեցին Արթիկի, Մեղրիի, Սիսիանի միավորները, մեզ միացան բժշկական, որոշիչի միջակայան ինստիտուտների, կոնսերվատորիայի ջոկատներ, ովքեր դասրաս էին կանավոր զենք կրել»:

Դավիթում ներկա էին ազատամարտիկներ, զոհված ազատամարտիկների հարազատներ, եւ մարդիկ, ովքեր դարձրվեցին չին կարող անարբեր լինել կազմակերպության 20-ամյակի հանդեպ: Միջոցառման ժամանակ հանդես եկան Սոթայի սան «Ձորական» երգի ու «Սարդարադաս» դարի համույթները:

ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԱՆ

Տնտեսական անկումը 2009-ին կազմեց 14,4 տոկոս

Դեկտեմբերին արշանագրվեց 18,3 տոկոս ան նոյեմբերի համեմատ

Համաձայն ազգային վիճակագրական ծառայության օտերաժողովի սկսվելից, 2009-ի հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին Հայաստանում տնտեսական անկումը կազմել է 14,4 տոկոս: Հայտնի է, որ ինչդե՛ս Հայաստանի կառավարության, այնուհետ էլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տարբեր կանխատեսումներով՝ տարեկան տնտեսական անկումը մինչեւ տարեվերջ դեմք է կրճատվել եւ գնվել 15 տոկոս օրջանակներում: Հիշեցնենք, որ հուլիսին հասել էր իր հասակին եւ կազմել 18,5 տոկոս: Ինչդե՛ս ցուցիչ են տալիս ազգային վիճակագրական ծառայության սկսվելից, կանխատեսումներն իրատեսական էին, եւ անկման կրճատումը դեկտեմբերին նոյեմբերի համեմատն անկումը նվազեցրել է 18,3 տոկոս մինչ ԵՊՀ-ի փոփոխվելից մեկ երկուսի 15 կամ 15,5 տոկոսն էր:

Համախառն ներքին արդյունքը (ՀՆԱ) 2009-ին կազմել է 3 տրիլիոն 165 մլրդ դրամ: Ըստ տնտեսության ճյուղերի, 2009-ի հունվար-դեկտեմբերին դասերը հետեյալն է: Ծինարտության ծավալները 2009-ի 12 ամիսների արդյունքներով կազմել են նախորդ

տարվա 12 ամիսների 63,6 տոկոսը: Դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ այստեղ արձանագրվել է 14,8 տոկոս աճ: Արդյունաբերության անկումը 2009-ին կազմել է 7,8 տոկոս, իսկ միայն դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ արձանագրվել է 8,7 տոկոս աճ: Առանց էլեկտրաէներգիայի արտադրության արդյունաբերության անկումը կազմել է 6,4 տոկոս: Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը հունվար-դեկտեմբերին նվազել է 7,2 տոկոսով, իսկ դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ արձանագրվել է 6,3 տոկոս աճ:

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը նվազել է 0,1 տոկոսով, իսկ դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ աճել է 6,3 տոկոսով: Մանրածախ առեւտրում, այս տարվա արդյունքներով, նախորդ տարվա համեմատ, գրանցվել է աճ՝ 1 տոկոսով, իսկ դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ՝ լուրջ աճ՝ 70,9 տոկոսով, ինչը, բնականաբար, դայանապոլոված է նախատեսված առեւտրով: Ծառայությունների ոլորտում 2009-ին արձանագրվել է 1,3 տոկոս աճ, իսկ դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ աճը կազմել է 49,3 տոկոս:

Արտաքին առեւտրաօրջանառությունը կազմել է 4 մլրդ 1 մլն դոլար եւ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 27 տոկոսով: Միայն դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ արտաքին առեւտրաօրջանառության ծավալները նվազել են 3,4 տոկոսով:

Արտաքին առեւտրի կազմել է 697,8 մլն դոլար՝ նվազելով 34 տոկոսով, ներմուծումը՝ 3 մլրդ 304 մլն դոլար, նվազելով 25,3 տոկոսով: Դեկտեմբերին նոյեմբերին նկատմամբ արտաքին առեւտրում ծավալներն ավելացել են 1,8 տոկոսով, ներմուծմանը նվազել՝ 4,4 տոկոսով: Արտաքին առեւտրի բացասական հավելվածը կազմել է մոտ 2 մլրդ 606 մլն դոլար:

Պատահաբար գրանցված գործազուրկների թիվը նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 13,1 տոկոսով, իսկ դեկտեմբերին նոյեմբերի նկատմամբ՝ 1,9 տոկոսով: Միջին աշխատավարձը Հայաստանում ավելացել է 9,8 տոկոսով՝ կազմելով 101,8 հազար դրամ: Պեսական հասվածում միջին աշխատավարձը կազմել է մոտ 84 հազար դրամ, մասնավորում՝ 126 հազար դրամ:

ԱՐԱ ՄԱՐԵՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

Գիտնականի ամբիոն

ANSEF

Մորիսոն Ռոզոզայի մրցանակի հայ գիտնականին

Վերջերս ամփոփվեցին «Գիտնականի և կրթության հայկական հիմնադրամի» (ANSEF) հայաստանի ամենամյա մրցույթի արդյունքները, և հայտնի դարձավ, որ Նարինե Վարդանյանը նույնպես մրցանակի արժանացած գիտնականների թվում է:

Չնորհավորում ենք նրան հաջողության առթիվ և բարգձմաբար ներկայացնում Սանրեաբանության ամերիկյան ընկերության (ASM) դաստնակալ Microbe ամսագրում տպագրված հոդվածն այդ մասին:

Սանրեաբանության ամերիկյան ընկերության Մորիսոն Ռոզոզայի մրցանակը շնորհվում է նախկին խորհրդային Միության, Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի կին գիտնականներին՝ խոշոր գիտական նվաճումների համար: Մրցանակը գնահատման է կին գիտնականների պատվին և հանդիմանում է կրթության մրցանակի ընդհանուր քանակի մասին: Տարեկան շնորհվում է երկու կին մրցանակ, որի համար հնարավորություն ունեն դայթաբելու 28 երկրների կին գիտնականներ: Մրցանակը ներառում է երկամյա անվճար անդամակցություն ASM-ին և բաժանորդագրություն ASM-ին որևէ ամսագրի՝ իրենց ընտրությամբ:

Նարինե Վարդանյանը հայ է, Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի մանրէաբանության և մանրէների պալանոցի գիտնական: 1993 թվականին Ն. Վարդանյանը արժանացել է Սորոսի մրցանակի ֆեմիլիոթերոֆ բակտերիաների մրցանակի ուսումնասիրության համար: 1995-ին նա ստացել է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի դոկտորանտուրա: Ն. Վարդանյանը հեղինակ է մենագրության և ավելի քան 4 սասնյակ գիտական հոդվածների և արժանացել է մրցանակների և մրցանակների: Նրա գիտական հետաքրքրության բնագավառը է կենսոլոգիան, կենսաբանությունը, մանրէաբանական սրանսֆորմացիան, սինթետիկ ոլիգոմերների ֆայթալուն, բակտերիալ ֆերմենտներ և այլն: Սակայն Ն. Վարդանյանը 25-ամյա գիտական գործունեությունը նվիրված է ֆեմիլիոթերոֆ բակտերիաների հիմնադրում և կիրառական հիմնախոզերին, որոնք անմիջականորեն առնչվում են մենագրության մանրէաբանական կործանող: Ն. Վարդանյանը ֆեմիլիոթերոֆ բակտերիաների բնագավառի միակ մասնագետն է Հայաստանում:

ՄԵԼԱՆԵ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Հունվարի 12-ին Հաիթիում տեղի ունեցած մեծ երկրաշարժն այս երկրի դաստնության ամենաողբերգական էջերը գրեց:

Հաիթիի երկրաշարժի հրաբխային և սևավառվային աղբյուրները, լեռնային ձեղնեղջյուր սեյսմակալի քաղաք և համարվում, այստեղ հաճախակի երկրաշարժեր են լինում:

1988-ի Մոխսակի երկրաշարժից հետո մեծ հայերս, ավելի զգայուն են բնության նման արհավիրքների հանդեպ: Հաիթիում տեղի ունեցած երկրաշարժի մասին մեծ հետաքրքրող հարցերով գրավոր դիմեցինք «ՀՀ սեյսմիկ դաստնության հյուսիսային ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի սեյստեմ, երկրաշարժային գիտությունների դոկտոր, լեռնային Սեյսմիկ Նազարյանին:

Ճիշտ են այն մասնագետները, որոնք լուրջ են, որ վերջին 200 տարում 2010-ի հունվարի 12-ի երկրաշարժն ամենաուժեղն էր: Սակայն մասնագիտական տեսակետից Հաիթիի տարածքի սեյսմիկ վտանգը գնահատելիս այս փաստն այնքան էլ էական չէ: Առավել էական են 7 մագնիստրոլ դաստնական երկրաշարժի առկայությունը և Հաիթիի երկու սալերի բախման գոտում գտնվելու փաստը: Այսինքն՝ լուրջ սխալ է թույլ տրվել մասնագետների կողմից տարածքի սեյսմիկ վտանգը գնահատելիս:

7 մագնիստրոլ երկրաշարժն բնորոշ է բավականին ակտիվ և երկարատև հեցնցումների գործընթացը: Այն կարող է տևել 20 րոպե և ավելի: Սակայն ժամանակին զուգընթաց նվազելու է ինչպես հեցնցումների քանակը, այնպես էլ ուժը:

սին անգամ նախագահական նստավայրն է: Արդյո՞ք միայն երկրաշարժի ուժգնությունն է այս երևույթի դաստնությունը:

Ելնելով մեր փորձից և հետազոտություններից ցույց է տվել, որ մեծ մասամբ կարելի է լուրջ հետազոտություններ անցկացնել մեծ ավերածությունների և մարդկային կորուստներից: Առաջինն արդեն մեծ են միայն Հաիթիի տարածքի սեյսմիկ վտանգի թերագնահատումն էր: Դժբախտաբար այս թերագնահատված մակարդակով էլ հաշվարկվել են նախագծվել են շինությունները, որոնք ավելի ուժեղ ցնցումներին, դարձ է, չորս կարողանալիս դիմակայել: Հաջող դաստնություն, հասկալիս, բազմաթիվ են մերի նախագծային թերություններն են: Որոշույթի կազմվել

Փրկարարներին հաջողվեց 100-ից ավելի մարդու փրկարարներից դուրս հանել, բայց վիճակն անհուսալի է: Չնայած միջազգային մեծ օգնություններին՝ երկրում դրությունը բարուցակայությունից է:

Հասկալիս 1988-ի Մոխսակի երկրաշարժից հետո աշխարհում օրինակներ են դարձել օտարերկրյա փրկարարներին, այդ թվում է բժիշկների արագ արձագանքումը և անհատական օգնությունը: Այսպես էլ եղավ Հաիթիում: Սակայն տեղի իշխանությունները չկարողացան արդյունավետ օգնություններ օգնության եկած փրկարարական ուժերը: Փրկարարները մնացածներին փրկելու ամեն

Հաիթիի երկրաշարժը Տարածքի սեյսմիկ վտանգի թերագնահատման հետևանքները

Այդ կողմից երկրաբանական կառուցվածքը սեյսմակալի է համարվում: Ինչ առանձնահատկություններով է բնորոշվում այն և առհասարակ տարածաշրջանի դաստնությունն այս առումով ինչպիսիք է:

Երկրաշարժը գրանցվել է ՀՀ սեյսմիկ դաստնության ազգային ծառայության կայանների կողմից ես: Այն տեղի է ունեցել 2010 թ. հունվարի 12-ին, Գրինվիչի ժամանակով ժամը 21.54 րոպեին: Երկրաշարժի ուժը՝ մագնիստրոլ կազմել է 7.0 միավոր, որը երկրի մակերեսային, էպիկենտրոնային գոտում կառաջացրել է հիմնականում 9, նույնիսկ ավելի բալ ուժգնության ավերումներ:

Ըստ սեյսմատեկտոնական կառուցվածքային սխեմաների, այստեղի երկրաշարժերը դաստնական են Կարիբյան լիթոսֆերային սալի՝ դեղի հյուսիս-արևմուտքի տեղաշարժով, սարեկան 3 սմ արագությամբ: Փաստորեն Հաիթին գտնվում է Կարիբյան և Հյուսիսամերիկյան սալերի բախման գոտում, որով էլ դաստնական էր տեղի երկրաշարժերի առաջացումը: Կովկասում, այդ թվում նաև Հայաստանում, երկրաշարժերը դաստնական են Արաբական և Ռուսական սալերի բախմանով, քանի որ Արաբական սալը տեղաշարժվում է դեղի հյուսիս արևելքում 2 սմ արագությամբ: Այս գործընթացները բավական հայտնի են և աղագուցված: Այնպես որ Հաիթիում այդ կարգի երկրաշարժի առաջացումը դաստնական չէ: Բացի այդ, ըստ աշխարհի ուժեղ երկրաշարժերի ֆարեգներին, հենց Հաիթիի մայրաքաղաք Պորտ օ Պրենսի մոտ մասնագետները հայտնաբերել են 7 մագնիստրոլ ուժի անցյալի (դաստնական) երկրաշարժի հետքեր: Աշխարհի սեյսմիկ վտանգի ֆարեգի մասնաձևային Հաիթիում միջին սեյսմիկության գոտում, ուր երկրաշարժերի ցնցումների հետեանմով գրունների տասնամյակների արագացումները կարող են հասնել 0,2 ց-ի: Հաստնականության համար ասենք, որ իսկալիս այս արագացումը 7 մագնիստրոլ երկրաշարժի համար, որի խորությունը կազմում է 10 կմ, ցածր է: Այսինքն՝ Հաիթիում, հակառակ դաստնական երկրաշարժի փաստի և սեյսմատեկտոնական իրավիճակի, թերագնահատված է եղել սեյսմիկ վտանգի մակարդակը, քանի որ այս ուժի երկրաշարժի դեղիում արագացումը կարող է հասնել 0,4 ց-ի, կամ ուժգնությունը կկազմեր 9-10 բալ:

Հաիթիի տարածքում ունի երկրաշարժերի ի հայտ գալու որոշակի առանձնահատկություններ: Այսպես, ըստ հրասարակված սեյսմաբանական ֆարեգների, այստեղ ցածր է երկրաշարժերի կրկնվելու հաճախականությունը: Եվ իսկալիս,

ժը: Առավել հաճախակի են հեցնցումներն առաջին երեք տարին: Ընդ որում՝ նրանք կարող են տեղի ունենալ բավականին մեծ տարածքում՝ երկրաշարժի ժամանակ ընդերքում առաջացած սեյսմակալի թեկվածքի երկարությամբ (մոտ 50 կմ): Հազվադեպ, բայց հայտնի են դեղի, երբ ուժեղ ցնցումն մի ֆանի միջինների ընթացքում հաջողվել է առավել ուժեղ ցնցում (օրինակ՝ Ուգանդայի Գազիի 1976 թ. երկրաշարժի ժամանակ):

Հաիթիի այս երկրաշարժը, որ վերջին քաղաքում ամենախոշորներից է համարվում, ինչպիսիք բնույթ ունի:

Հաիթիի երկրաշարժն իր ուժով չի համարվում եզակի երևույթ երկրաշարժային մեծ, քանի որ երկրաշարժի վրա 7 մագնիստրոլ երկրաշարժ տարեկան լինում են 10-15 հաս: Սեյսմիկ դաստնականության իրական ֆայլերի դեղիում այս ուժի երկրաշարժը ծանր հետեանմներ ունենալ չէր կարող: Բերենք մի ֆանի օրինակներ: Այս ուժի էին Մոխսակի 1988-ի երկրաշարժը (25000 գո), Լոնա Պրեսիայի (ԱՄՆ) 1989-ի երկրաշարժը (64 գո), Կոբեի (Ճապոնիա) 1995-ի երկրաշարժը (6500 գո): Ինչպես երևում է միայն զոհերի ֆանակից, սեյսմիկ դաստնականության տեսակետից զարգացած երկրներում (ԱՄՆ, Ճապոնիա) զոհերի թիվն անհամեմատ փոքր է:

Երկրաշարժի հետեանմները ցնցող են, աղետալի թե՛ մարդկային զոհերի ֆանակով, թե՛ երկրի ընդհանուր ավերածություններով, որ տարածվեց այնպիսի դեղիական, հանրային կարեւորության կառույցների վրա, ինչպիսիք

են մի հուսալի նախագիծ, բացի սեյսմիկ վտանգի իրական մակարդակից, անհրաժեշտ է ունենալ տեղի դաստնական համար սեյսմակալում շինարարության մոտեր: Հաիթիի համար այդպիսի մոտեր չեն կազմվել: Երրորդ հիմնական դաստնությունը շինարարության ցածր որակն է: Հետազոտություններից ցուցադրված դաստնական ակնհայտ է, որ մինչև 3 հարկանի շինությունների շինարարության որակը խիստ ցածր է: Լավ է, որ ցածր էր շինության որակը և ցածր էր շինության որակը:

Հաիթիի երկրաշարժի նույնիսկ մոտավոր զոհերի ֆանակը հայտնի չէ, իսկ ճիշտ ֆանակը երբեք էլ հայտնի չի լինի: Ելնելով իրավիճակից՝ ավելի հավանական է 100000-ին մոտ զոհերի թիվը: Բացառվում են հայտնաբերված առավելագույն 500000 են նվազագույն 25000 զոհեր թվերը: Ելնելով երկրաշարժի ուժից, նրա օջախի խորությունից, են մի մոտավոր սեյսմակալում ունի հասկալիս այն փաստից, որ երկրաշարժը Հաիթիում տեղի է ունեցել ցեղեկը, ավելի սրամաբանական է 150000-ին մոտ զոհերի թիվը:

Երկրի սոցիալ-տնտեսական ծանր վիճակը, իշխանությունների և ժողովրդի անողորմությունը դիմակայելու աղետին, փրկարարական ծանր սեյսմիկայի (ամբարձիչներ, բարձիչներ և բուլդոզերներ և այլն) լուրջ դաստնություն դարձան մեծաքանակ ավերող զոհերի: Առ այսօր աղետի գոտում ֆառ է տրվում: Եվ եթե չմիջամեն ԱՄՆ-ի բանակի ստորաբաժանումները, հնարավոր չի լինի վերահսկել իրավիճակը:

ՏԵԼԱՆԵ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Մշակույթ

Վանաձորի ՅՈՒՆԻՄԱՐ ԹՈՒՄԱՆԻ անվան մշակութային կենտրոնում 40-ամյակի կապակցությամբ հասնում է 1969 թվականին, երբ Հայաստանի հյուսիս-արևելյան տարածաշրջանի կրթության նախարարության կողմից հաստատվել է միասնական Հայաստանի մանկավարժների հեռակա ուսուցումը Կիրովականում կազմակերպելու նպատակով:

Հունվարի 20-ը տոնական էր ՎՊՄԻ-ի դարձնապատմության 40-ամյակը:

Հեղինակները, որին հաջողվեց ՎՊՄԻ-ի օրհներգը: Նշենք, որ այն հնչում էր առաջին անգամ: Օրհնության խոսք ասաց **Գուգարաց թեմի առաջնորդը:**

- Մենք հոգատարաբար առիթ ունենք, քանզի մի հաստատության հիմնադրման 40-ամյակ ենք նշում, որտեղ կրթվել են շուրջ 22 հազար հայտնիներ, - ասաց նա: - Այս բուհի դասախոսները ես դարձել են մեր հեռակա ուսուցումը կառուցողները: Ես՝ իբրև հոգատարական, ուրախ եմ, որ ազգովին գիտակցում ենք, թե որքան կարևոր են կրթությունը ու գիտությունը:

Մյուս կողմից ՎՊՄԻ-ի 40-ամյակի առիթով ու կրթության եւ գիտության բնագավառներում ներդրած ավանդի համար ՀՀ վարչապետի «Ոսկե հուշանշանով» հանձնեց Գուգարացի հեռակա ուսուցումը կառուցողներին, ՎՊՄԻ-ի ուսումնառողներին և ՎՊՄԻ-ի քոնսուլտանտներին, որոնք ներդրում են ցուցնում հայտնիների, ՎՊՄԻ-ի քոնսուլտանտների և աշխատակազմի անդամների կողմից ՎՊՄԻ-ի քոնսուլտանտության և աշխատակազմի անդամների կողմից, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ, գյուղատնտեսական գիտությունների դոկտոր, դոցենտ Ռաֆայել Եղոյանին, ՎՊՄԻ-ի ռեկտորի խորհրդակազմի, ֆիզմաթ

Եջվեց Վանաձորի պետական մանկավարժական ինստիտուտի հիմնադրման 40-ամյակը

գիտությունների թեկնածու Շվայց Սահակյանին, 4 դասախոս դասնախոսներին, 4 դասախոս դասնախոսներին, 4 դասախոս դասնախոսներին, 4 դասախոս դասնախոսներին: Հուշանշանները և մեդալները հանձնեցին ՎՊՄԻ-ի փոխտնօրինի վարիչ, փոխտնօրինի գիտությունների դոկտոր, դոցենտ Հրաչյակ Ղազարյանը և ՎՊՄԻ-ի բանասիրական ֆակուլտետի դեկան, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Արթուր Գրիգորյանը: 6 դասախոս դասնախոսներին և 6-ը՝ ընդհանուր հակալազոցով:

Հանդիսության մասնակիցներին ողջունեց և բուհի հիմնադրման 40-ամյակը ընդհանուր առմամբ մարտի 2-ին նշելու մասին խոսեց և նշեց, որ բուհում գործում է եռասիճան կրթական համակարգ, որտեղ ուսանում են 5042 բակալավր, 156 մագիստրանտ և մեկ սասնյակ աշակերտներ: Գիտական գործընթացն իրականացնում են 5 ֆակուլտետներ և 22 ամբիոններ՝ թվով շուրջ 400 դասախոսով, ովքեր ներկայացնում են ինստիտուտի արտադրությունը՝ սկսած հիմնադրման առաջին իսկ օրվանից:

- Վաստապար կարելի է ասել, որ մեր բուհը երեկվա, այսօրվա և վաղվա մտավորականության գլխավոր դարձնողն է մեր մարզում, - ասաց Գ. Խաչատրյանը: ՎՊՄԻ-ի ղեկավարը նշեց, որ անցած չորս տասնամյակների ընթացքում բուհի աշխատակիցների հեղինակությամբ լույս են տեսել շուրջ 130 մեծագրություն, 110-ից ավելի ուսումնամեթոդական ձեռնարկներ են 3600-ից ավելի գիտական հոդվածներ: Գիտության թեկնածուի ասիճանի են արժանացել 82, դոցենտի գիտական կոչման՝ 79 աշխատակից, դոկտորի գիտական ասիճանի են արժանացել 13, դոցենտի գիտական կոչման՝ 10 աշխատակից, ավելացրեց Գ. Խաչատրյանը: Նշվեց նաև, որ Վանաձորի հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների 72 տոկոսը ՎՊՄԻ-ի ԵՊՄՄ-վարձեր են, Լոռու մարզի տարածքում նրանք կազմում են 56 տոկոս: Ողջունելի է ընդհանուր առմամբ ասաց **Արմեն Ասոյանը:** Նա ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի ա-

վարձերի, նաև բուհի բարեկամների համար. հանդիսավորությամբ նշվեց ինստիտուտի 40-ամյակը: Հանդիսությունը տեղի ունեցավ Վանաձորի Ծառ Ազնավուրի անվան մշակութային կենտրոնում: Տոնին մասնակցելու նպատակով Վանաձոր էին ժամանել ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Արմեն Ասոյանը, ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության աշխատակազմի ղեկավար Սերգեյ Սիմոնյանը, ՀՀ բուհերի հանրապետական արհեստակցական կազմակերպությունների միության նախագահ Գառնիկ Վաղարշակյանը, Երևանի մշակութային կենտրոնի ղեկավար Գրիգորյանը, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի թղթակից-անդամ Արամ Սիմոնյանը, Հայաստանի մշակութային ժառանգության համալսարանի դոկտոր, դոցենտ Սուրեն Աղբալյանը, Գյումրիում Ռուսաստանի Դաշնության գլխավոր հյուպատոս Վլադիմիր Խուրյուկովը, Երևանի մշակութային կենտրոնի ղեկավար Կարեն Կարամյանը, Գյումրիի, Գավառի մանկավարժական ինստիտուտների, այլ բուհերի ղեկավարներ, դասախոսներ: Հանդիսությունը մասնակցում էին նաև Լոռու մարզից Արամ Զեյնալյանը, Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեդրակ Եղիշյանը, Գուգարացի Կրթության կառավարման խորհրդի նախագահ, Վանաձորի տարածքային հարկային տեսչության ղեկավար Զեյնալյանը, Վանաձորի քաղաքապետ Սամվել Դարբինյանը, դասախոսներ, ուսուցիչներ, ուսանողներ և ուրիշներ: Միջոցառումն սկսվեց ֆիլմով, որը ներկայացնում էր բուհի 40-ամյա պատմությունը, այնուհետև հն-

ՀԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2010 թվականը «ԻԿՕՍՕՍ»-ը հայտարարել է գյուղատնտեսական ժառանգության տարի

Օրերս «ԻԿՕՍՕՍ/Հայաստան» հ/կ-ն հանձնարեց հուշանշաններ և տասնամյակի վայրերի միջազգային խորհրդի (ԻԿՕՍՕՍ) ֆաբրիկայի միջոցով ստացված նորությունների հասույթի փաթեթը, որը նաև հասցեագրված է աշխարհի շուրջ 115 երկրներում 28 միջազգային գիտական կոմիտեներում գործող մասնագետներին, որոնք կոչված են ժառանգության պահպանման բնագավառում մեծ աշխատանքներ իրականացնելուն:

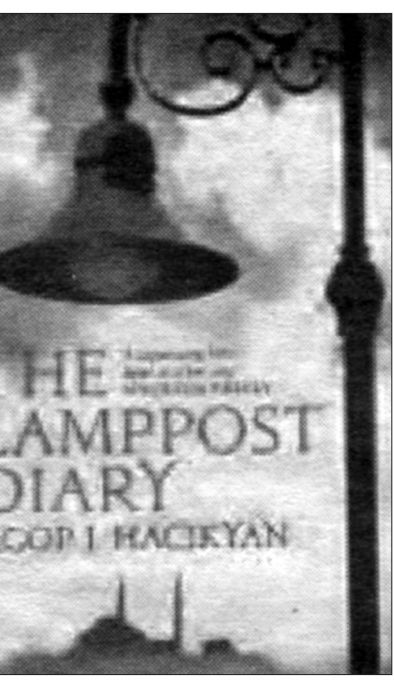
Կազմակերպության նախագահ **Գագիկ Գյուրջյանը** ներկայացրեց փաթեթում ընդգրկված նորությունները, որոնց թվում հանձնարարվում էր հասույթ ուսուցողական ողջ աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխություններին, որոնց հետևանքով մշակութային ժառանգության շուրջը ձեռնարկվում է նոր քաղաքական, մասնավորապես, կարևորվում է երկրաչափական և պատմական միջազգային լավագույն փորձի մոդելների նախադասարանում և այդ նպատակով աշխատանքային խմբի ձևավորումը: Նմանօրինակ խմբի ստեղծման առաջարկությամբ հանդես են եկել ԻԿՕՍՕՍ/Ճապոնիան և ԻԿՕՍՕՍ/Չինաստանը: Որոշվել է նաև ստեղծել նոր մարմին՝ ԻԿՕՍՕՍ-ի ակադեմիա, որի կազմում կընդգրկվեն մի քանի սասնյակ երկրներից բացի նաև մասնագետներ Հայաստանից: 2010 թվականը ԻԿՕՍՕՍ-ը հայտարարել է գյուղատնտեսական ժառանգության տարի, սեղեկացրեց որն Գյուրջյանը և կոչ արեց անդամ-երկրներին Հուշանշանների և տասնամյակի վայրերի միջազգային օրվա՝ ապրիլի 18-ի համաժողովում, ինչպես նաև ողջ աշխարհում ընթացող հասույթ միջոցառումներով և գործողություններով նպաստել սեփական երկրների գյուղատնտեսական ժառանգության ծանաչմանը, պահպանմանը, մեկնաբան-

ման ու հանրահռչակմանը: Նորությունների բաժնում տեղ է գտել նաև LAMMS նախաձեռնությունը, որն ակնկալվում է ամեն համագործակցություն գրադարանների, արխիվների, թանգարանների, հուշարձանների և տասնամյակի վայրերի միջոց: Պրն Գյուրջյանն անդրադառնալով ԻԿՕՍՕՍ/Թուրքիայի և ԻԿՕՍՕՍ/Վրաստանի հետ բնագավառում, մասնաձեռնություններ կայացրեց Հոնոլուլուի վանքի, ԱՄՆի Տիբեթի Հոնոլուլուի եկեղեցու (Թուրքիա) և Մուլենցոց Սբ. Գեորգի (Վրաստան) առնչությամբ կազմակերպության իրականացրած գործողություններն ու արձագանքները: Պարզաբանվեց նաև ԻԿՕՍՕՍ/Հայաստանի և «Անաստու փոփոխություններին» կողմից նախատեսվող համագործակցությունը ԱՄՆում, որի միջոցով կազմակերպության արդարադասության վերականգնման և հաջողության ինստիտուտը: Հիշեցնում կարգով նշենք, որ կողմերի միջոցով այս նպատակով հանդիպումը տեղի էր ունեցել 2009 թ. հոկտեմբերի 8-10-ը Սասնաբլուզում, որին հայկական կողմից մասնակցել էին ֆալաֆալե Ստեփան Գրիգորյանը, Գագիկ Գյուրջյանը, ԵՊՀ-ի դասախոս Կարեն Նահապետյանը և ուրիշներ: Հավաքին ներկա ԻԿՕՍՕՍ/Հայաստանի անդամները ուրախությամբ սեղեկացան, որ կազմակերպության անդամ, ճարտարապետության դոկտոր Արմեն Ղազարյանի «Էջմիածին» աշխատությունը, որը վերաբերում է Էջմիածնի մայր տաճարի ճարտարապետության վերածնությանը, արժանացել է ՌԴ-ում գործող Մակարեսկի հիմնադրամի հասույթ մրցանակին, որն էլ Արմեն Ղազարյանին է հանձնել համայն Ռուսիոն ղարտարը: ՄԱՐԻՆԱ ՄԵԿՐԱՅԵԱՆ

Ակոր Հաչիկյանի «Լամպոստայան օրագիրը» Ընդհանուր Լուսնոսում

Դեկտեմբերի 11-ին Լոնդոնի «Կոմիսաս» ինստիտուտը ընդունելություն է կազմակերպել իր ղեկավար Կարեն Կարամյանի (Հակոբ Հաչիկյան), որն այդ օրերին Լոնդոն է ժամանել ներկա գտնվելու իր նոր «Լամպոստայան օրագիրը» («Տելեգրաֆ բուխ» հրատարակչություն, 2009 թ.) գրքի լույս ընծայմանը՝ սեղեկացնում է «Արմինյն միտք սփռված» բառաբանության ղեկավարների 26-ի համարը:

Գիրքը երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ առաջացած լավատեսության մթնոլորտում Թուրքիայի փոխմասնական համայններից չորս երիտասարդների հասունության համեմատ մասին է: «Քչերը գիտեն, թե իրականում ինչ կատարվեց Թուրքիայում: Հայերին, հրեաներին, հույներին և «դյուրմեններին» (իսլամը ընդունածներին) առանձնացնում էին և սեղավորում առանձին հասույթ աշխատանքային ջոկատներում՝ փախելու և մասնաշարժներ կառուցելու համար: Հետագայում էլ անհամեմատ բարձր հարկեր գանձում նրանցից», դասնում է Հաչիկյանը: Ընդունելության ժամանակ հետաքրքիր գրքից է անցկացվել օտարալեզու հայ գրականության վերաբերյալ և գովազատական խոսքեր հնչել ինչպես լոնդոնյան «Կոմի-

սաս» ինստիտուտի, այնպես էլ Գլենդեյլի «Արիլ բուխ» գրասենյակում, որում օտարալեզու ընթերցողին են ներկայացնում իր գրականության մասին արժեքները: Վերջին օրացում «Կոմիսաս» ինստիտուտից լույս տեսած հասունների բաժնում կարելի է նշել Աստիդ Հաչիկյանի «Հոգեհարազատություն գիտելու երկրների հետ», Զեյ Սուրաբյանի «Նվերը արեւի լույսի մեջ», Զեյնալյանի «Հրճված և սիրտ» և Ալետ Բակունցի «Սքանառ» գրքերը:

ՄԱՐԻՆԱ ՄԵԿՐԱՅԵԱՆ
Վանաձոր

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Իրենց հիվանդության մասին Տուրեսի համախոսանիչով սառադողները խուսափում են խոսել

Պատճառը հասարակության անհանդուրժողականությունն է

Այս հիվանդության դասճանրերն ու բուժման եղանակները դեռ բացահայտված չեն: Հիվանդության դրսևորումները տարբեր են: Այս համախոսանիչով մարդկանց մեր հասարակությունը չի հասկանում եւ խուսափում է նրանցից: Տուրեսի համախոսանիչը հանդիմունք է յուրաքանչյուր հազարերորդի մեջ, տղամարդկանց մոտ հիվանդությունը երեք անգամ ավելի հաճախ է:

Հիվանդներն անգոր են կառավարելու իրենց վարքը, նրանք հանկարծակի Երեւանում են կատարում, կարող են տարբեր ձայներ արձակել, անզայն հայտնի: Բժիշկները վարձարհին նման դրսևորումներն անվանում են ինչ: Դրանք ակամայ են, զարթել կամ խուսափել անհնար է, նման է շնչելուն, դադարեցնել չես կարող: Հիվանդության առաջին դրսևորումներն արտահայտվում են հիմնականում նախադրոջական սարհիմով:

Սուր Գրիգոր Լուսավորիչ բժշկական կենտրոնում է հանրապետական մանկական հոգեբուժական դիստանսներ: Հոգեբույժ Մարիան Արսենյանը հենց այստեղ է ընդունում հիվանդներին: Վերջին 7 տարվա ընթացքում Տուրեսի համախոսանիչով 10 հիվանդ է ունեցել: Ասում է, որ հիվանդությունը գեներեթի է, մինչ օրս գիտությանը դարձ չէ Տուրեսի համախոսանիչը զուտ հոգեկան խանգարում է, թե՛ նյարդաբանական: «Հիվանդությունը սահմանային է նյարդաբանության եւ հոգեբանության միջին: Այն հաճախ համակցված է արտահայտվում: Եվ թեթեւ զեներեթի հիվանդություն է, Եւ են դեղերը, երբ հիվանդը ծնողն առողջ երեխա է ունենում», ասաց Մարիան Արսենյանը:

Տղանը (անունը փոխված է) սասնեմեկ տարեկան է: Տուրեսի համախոսանիչի առաջին դրսևորումներն ի հայտ եկան, երբ հինգ տարեկան էր: Հենց այդ տարիում ոտքը դաստիարակ վնասելուց հետո վիրահատության ենթարկվեց եղբային

անզայնացմամբ: Ծնողները դասնում են, որ երեխան տեսիլ էր վիրահատության ընթացքը, որից հետո անզայն զգայուն եւ լարված էր դարձել: Ծնողները փորձում են կատարել երեխայի յուրաքանչյուր ցանկությունը: Տղանի հիվանդության դրսևորումները չափավոր են: Տիկերն արտահայտվում են ձայների ձեւով, որոնք առավել հաճախ են դառնում, երբ երեխան նյարդայնացած է կամ էլ լարված: «Տղանը Եւս հետաքրքար է: Եւրոնակ հարցեր է տալիս, սակայն չի տղատում դաստիարակներ, չի կենտրոնանում», ասաց Տղանի հայրը:

Երբ Տղանն առաջին դասարան գնաց, ծնողներն ուսուցչին զգուշացրին երեխայի հիվանդության մասին: Դպրոցում երեխան դեռեւս խնդրներ չուներ: Նրան այստեղ հասկանում են եւ ընդունում այնպիսի, ինչպիսի կա: Այլ է բախում: Այստեղ երեխաները հաճախ խուսափում են Տղանից, չեն խաղում նրա հետ: «Այստեղից էլ միայնության եւ վախի զգացում է առաջանում: Ամեն անգամ ֆեյլուց առաջ հարցնում է՝ այսօր էլ եմ վատ երազ տեսնելու», ասաց Տղանի հայրը:

«Հրեներ են տեսնում երազում», ասաց Տղանը:

Ազգային առողջապահության ինստիտուտի նյարդաբանության ամբիոնի ասիստենտ Մարիան Բակլավաջյանը նշում է, որ Տուրեսի համախոսանիչով սառադող մարդկանց մեջ վնասված են գլխուղեղի միջ թեղքները, որոնք դեկավարում են Եւստումը: Եվ թեթեւ բժիշկները հիվանդներին սովորաբար հանգստացնող դեղորայք են նշանակում, լավագույն միջոցը նրանց վրա ուժադրություն չստեղծել է: «Հիվանդները հասկանում են, որ իրենք ավելորդ Եւստումներ են կատարում եւ Եւստումը չեն կարողանում իրենց տարաբանել, փորձում են թաքցնել հիվանդությունը: Նրանք մեկուսանում են եւ սառադող», ասաց Մարիան Բակլավաջյանը:

Որեւէ վիճակագրություն չկա, թե Տուրեսի համախոսանիչով որքան հիվանդ կա Հայաստանում: Հաճախ նրանք դարձապես չեն դիմում բժիշկներին:

«Տուրեսի համախոսանիչը՝ համակցված ձայնային եւ բազմակի Եւստումային սիկային խանգարումով, բերում է հաճախորդության: Հիվանդները չափազանց զգայուն են, նկատում են ամեն մի մանրու: Սակայն եթե հասարակությունը նրանց հանդեպ խաղաղ Եւստումային չզուցաբերի, հնարավոր են նաեւ հիվանդության դադարի Եւստումներ, երբ հասունության հետ դարձ, հասարակ սիկերը կարող են մարել», ասաց Մարիան Արսենյանը:

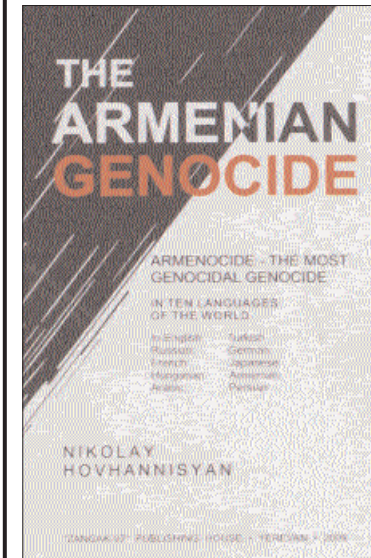
Տղանի ծնողներն ամենայն խնամով կատարում են բժիշկի բոլոր խորհուրդները, հետեւում երեխայի առաջադիմությանը դպրոցում եւ Եւստումային մտածում, թե ինչպես կրսևորի Տղանը իրեն աղագայում:

«Դեռ փոքր է, չի գիտակցում իր հիվանդության մասին: Միայն գիտի, որ իմն ուրիշ է, նման չէ բոլորին: Ուզում են միայն, որ աղագայում սովորի աղբյուր իր հիվանդությանը, հաճախ իմն իր հետ եւ չխուսափի հասարակությունից, հասարակությունն էլ՝ իրենից», ասաց Տղանի հայրը:

Հիվանդությունն առաջին անգամ ուսումնասիրել են նկարագրել է Ֆրանսիացի նյարդաբան Ժյուլ դե լա Տուրեսը 19-րդ դարում: Այդ տարիներին հավաստեւ էին, որ համախոսանիչով սառադողները չար ոգի ունեն եւ միայն Ժյուլ դե լա Տուրեսն էր, որ փորձում էր դարձնել հիվանդության դասճանրերն ու զսնել բուժման եղանակը:

Բժշկությունը մինչ օրս դիմում է միայն բուժման սիմպոսիակ եղանակներին՝ հիվանդներին առաջարկելով դեղորայք եւ հոգեբանական վերականգնողական թերապիա:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱՐԱՆՅԱՆ

Օրես լույս տեսավ որո՞ք. Նիկոլայ Հովհաննիսյանի «Հայոց ցեղասպանությունը» աշխատությունը 10 լեզուներով դասկարելի մի հասարակի տեսով, «Չանգակ-97» հրատարակչաան ջանքերով: Եւստում համար Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործում նման աշխատության կարեւորությունը, Արմենական-ՌԿԿ Հանրապետական վարչությունը այսօր, **2010 թ. հունվարի 26-ին, ժամը 16:00-ին, Թեթեյան կենտրոնի մեծ դահլիճում** դաստնարադես զիտակա եւ դիվանագիտական հանրությանն է ներկայացնում նորընծա հաստը: Հավիվում են բոլոր հետաքրքրվողները:

ԱՐՄԵՆԻԱՆ-ՈՍԿ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՒՂՈՒՄ

«Ազգ» օրաթերթի 2009 թվականի դեկտեմբերի 12-ի 228(4370) համարում տղագրված լուծարվող «Ղազանչի կաթնահամալիր» գույքի աճուրդները հայտարարված փետրվարի 3-ի եւ 19-ի փոխարեն համաղատասխանաբար կկայանան փետրվարի 11-ին եւ 26-ին: «Աճուրդի կոմիտե» ՊՈԱԿ

«Ակսոն» Աղրամա-հումբային Բորայի հարթակում իրականացվելու է «Հարավկովկասյան երկաթուղի» ՓԲԸ-ի ներկայացված ԱԿԿ-2000 մակնիշի ավտոմոտո հեռախոսակայանի աճուրդային վաճառք: Մեկմարկային գինը 2000000դրամ:

Աճուրդը կկայանա ս.թ. հունվարի 29-ին ժ.11.00-ին, Բ. Երեւան, Ազաթանգեղոսի 6/1 (4-րդ հարկ) հասցեում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եմ այցելել Բորա, կամ զանգահարել (010) 56-45-13; (091) 78-18-98 հեռախոսահամարներով:

Կորել է Մուրազ Գուրգենի Մուրադյանի Ա/Ձ ՊԵՏ. գրանցման վկայականը՝ 273.02221, տրված 24.05.2002 թ.: Համարել անվավեր:

www.azg.am

«Ինձ փրկեց աղոթքը»

«Կալանավայրում ժամանակն անցնում էր դանդաղ ու միօրինակ: Ուրախանալու կամ տխրելու առիթները ըստ չէին, եթե սացվում էր՝ սարվա ընթացքում մի Բանի անգամ հարազատներն էին այցելում: Բոլորս էլ հարազատներ ունեինք, ամուսին, երեխաներ, բայց երբեք չէին տեսել, որ աղջիկներից որեւէ մեկի ամուսինը կալանավայր այցելել», հիշում է Եվան: Վերջինիս կյանքը չդասավորվեց այնպես, ինչպես Եւստումը էր դաստնարության տարիներին: Եղեզնիկի մանկաղաղտեղներից մեկում դասակա վարձարել Եվան էլ Եւստումի ՊԵՏ ավաղ տարիներ ամուսնացավ: «Աղոյում էինք վարձով, ամուսինս էլ լեկտիկ էր: Մի կերպ էինք հասցնում, բայց եղանակի էինք, աշխատում էինք հոյսով, որ մի օր հաջողությունը մեր դուռն էլ կբախի», դասնում է նա: Բայց եղանակությունը կարճ տեւեց, ամուսինը մահացավ, ու Եվան մնաց միայնակ՝ երկու փոքրիկ երեխաների հետ: «Օգոնդ չունեմ, բարեկամներ մի կերպ իրենց կարիքներն էին հոգում, Եւստում էլ խոսում էին տալիս, բայց հաջող օրն այդ փոփոխումն էր: Երբ

բեմն դիմացիս հարեաններն էին օգնում: Կինը չափազանց բարի էր, հաճախ երեխաներին իր մոտ էի թողնում, ՊԵՏ եղած ժամանակ դարձնում էր նախ, եթե խողովակի կամ այլ խնդիր էր լինում, ամուսինն օգնում էր: Մասնում էի, բարի մարդիկ են, լավություն են անում, իմ երթը գա, եւ էլ կօգնեն: Բայց երեւի ինձ վիճակված չէ հանդիմել բարի մարդկանց: Մի անգամ հարեանիս ամուսինն առաջարկեց կենակցել, մեծեցի ու խզեցի կաղերս այդ ընտանիքի հետ, բայց նա Եւստումային էր հետադուրել: Տղամարդկային թախիբքն էր վիրավորվել, ինձ նման մեկին իրեն մեծել էր: Մի օր էլ գիշերվա ժամը 12-ին դուռը ծեծեց, բացեցի, նա էր, աղատակեց ու հարձակվեց վրաս: Դիմադրությունն անօգուտ էր: Նա սկսեց երեխաների առաջ ինձ բռնաբարել: Զգիտեմ՝ ինչպես սացվեց, խոհանոցային դանակը ձեռքս ընկավ, հարվածեցի որովայնին», դասնում է Եվան:

Հարեանը չմահացավ, բայց Եվան հայտնվեց ճաղերի հետեւում: Մղանության փորձի մեղադրանքով Եվան կալանավայրում անցկաց

րեց 8 տարի: Ասում է՝ կալանավայրում սանիտարահիգիենիկ դայմանների բացակայության դեղում էլ կործանում էին ՊԵՏի իրենց կանացիությունը, փորձում չէին անալ, չափեցին:

«Ինձ փրկեց աղոթքը: Անդաղար աղոթում էի ու այդ կերպ հոգիս հանդարտվում էր: Ներողություն էի խնդրում կատարածիս համար ու սաստուց խնդրում տեսակցություն երեխաներիս հետ»:

Յավոք, երեխաների հետ տեսակցությունն ուժանում էր: Եվային միայն ուրյն էր այցելում: Հետ դարձեց, որ երեխաներն աղոյում են սկետուրի հետ ու հրաժարվում են մորն այցելել:

Արդեն 6 տարի Եվան ազատության մեջ է: Երկար ընդմիջումից հետո զավակների հետ հանդիմունքը չսացվեց: Որդին՝ Մյոսյունը, ընդհանրաղես հրաժարվեց մոր հետ հանդիմություն, իսկ դուստրը՝ Լիլիթը մորը խնդրեց հեռանալ ու իրենց չխայտառակել: Եվան այդպես էլ արեց: Իհարկե, սկզբում փորձեց դասնել, բացատրել, բայց՝ անօգուտ: Հասարակությունը նրա նմաններին չի ընդունում, թեթեւ

Եվայի բախակիցները Եւստում են, որ կյանքի Բառուղիներից մեկում «սայթաբել» են ու ճակատներին կրում են հանցագործ բառն ու այն «վայելում» ամբողջ «Բառուղիայն»:

Ծանոթների միջնորդությամբ այժմ Եվան մանկաղաղտեղում հավաքար է աշխատում: Թեթեւ դեռ 40 տարեկան չկա, բայց նման է դառնալի՝ ձեռնակած մագերով, կնճռոկված դեմքով ու դողաղող ձեռքերով: Արդեն 6 տարի Եվան երեխաների կյանքին հեռվից է հետեւում. դուստրը Եւստում կամուսնանա, որդին կզգա բանակ, ցավոք, այս ամենին Եվան հետեւում է հեռվից: «Զգիտեմ, թե ինչու են ինձ արտամարում: Ո՞րն է իմ մեղքը, եւ ընդամենը զոհ եմ, բայց դա Բան է եւ հանկարծ: Հոսում, որ մի օր երեխաներս կհասկանան, կներեն ու հետ կընդունեն», ասում է նա:

Կալանավայրից մնացած միակ սովորությունն այժմ աղոթելն է: Անավոջ Եվան սկսում է «Հայր մեր»-ով, իսկ կիրակի օրերին մասնակցում դասարազին: Աղոթքի վերջում էլ դարձաղիր կրկնում՝ «Ասվա՛ծ, ՊԵՏիս հար զավակներս»:

ՀԱՄԱԿ ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ձերմասիճանը 12 ասիճանով կնվազի

Ինչպես տեղեկացանք «Հայիդրոմեթ» ծառայության օդերևութաբանական կենտրոնի ՊԵՏ Չարուկի ՊԵՏ-րոյանից, հանրաղեսության մուտք գործած սառը օդը բախվելով սափն, դիտվում են ամոլորդներ, որոնք որեւէ վնաս չեն ներկայացնում: Հունվարի 25-ից սկսված ամձեւը փոխվեց ձյան եւ կատուանակի մեկ օր եւս հանրաղեսության ողջ տարածում: Այսօր գիշերը սղատվում է 4-6 ասիճան ցուրտ, ցերեկը՝ 0-ին մոտ: Հաջող երկու օրերին օդի ջերմասիճանը կնվազի մինչեւ 7-12 ասիճան ցուրտ: Ընդհանուր առմամբ հունվարի 25-ի հետ համեմատած օդի ջերմասիճանը կնվազի 12 ասիճանով: Հունվարի 27-ին, 28-ին կողաղաղալի մույն ցածր ջերմասիճանը: Իսկ 29-ին սղատվում է օդի ջերմասիճանի բարձրացում, տեղումների ընդհանում: Առաջիկա գիշերին կողաղաղալն Բանիները, իսկ ցերեկը՝ կղաղարի:

Մ. ՄԱԿԱՐՅԱՆ